

ANNALES
UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA
LUBLIN — POLONIA

VOL. XXVII, 17

SECTIO C

1972

Instytut Biologii UMCS
Zakład Botaniki Ogólnej

Joanna ROMASZEWSKA-SAŁATA

Nowe dla flory Polski gatunki grzybów wroślikowych (*Peronosporales*)

Новые для флоры Польши виды переноспоровых грибов (*Peronosporales*)

Espèces de Péronosporacées (*Peronosporales*) nouvelles pour la flore de Pologne

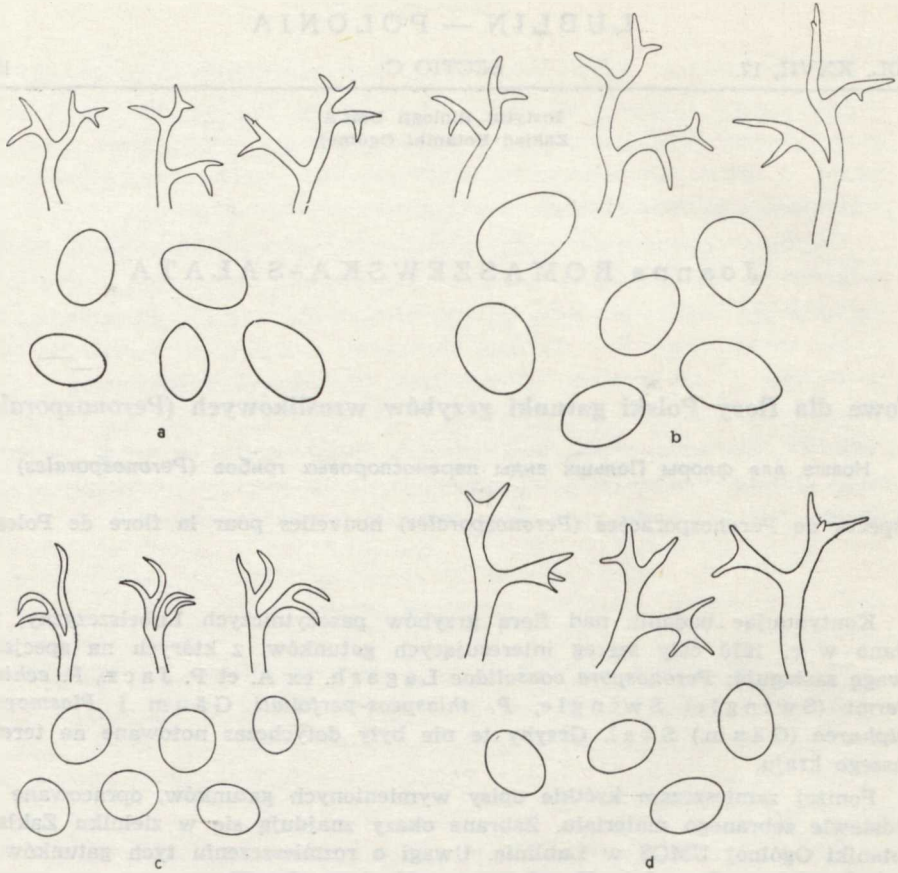
Kontynuując badania nad florą grzybów pasożytniczych Lubelszczyzny, zebrano w r. 1970 cały szereg interesujących gatunków, z których na specjalną uwagę zasługują: *Peronospora consolidae* Lagerh. ex A. et P. Jacz., *P. echinospermi* (Swingle) Swingle, *P. thlaspeos-perfoliati* Gäum i *Plasmopara sulphurea* (Gäum.) Skal. Grzyby te nie były dotychczas notowane na terenie naszego kraju.

Poniżej zamieszczam krótkie opisy wymienionych gatunków, opracowane na podstawie zebranego materiału. Zebrane okazy znajdują się w zielniku Zakładu Botaniki Ogólnej UMCS w Lublinie. Uwagi o rozmieszczeniu tych gatunków w krajach ościennych podają Kochman i Majewski (2).

Peronospora consolidae Lagerh. ex A. et P. Jacz.

Nalot trzonek i zarodników konidialnych na dolnej stronie pierwszych liści szarawy, gęsty, pokrywający całe listki. Górna strona liścia w porażonych miejscach niewyraźnie żółknie. Trzonki konidialne 200—350 × 4—6 μ, rozgałęzione 4—8-krotnie, odgałęzienia nieco wygięte; odgałęzienia końcowe krótkie (4—16 μ), ustawione pod kątem prostym. Zarodniki konidialne eliptyczne lub jajowate, niekiedy z zaznaczonymi brodawkami, (21—) 27—29 (—36) × (14—) 17—19 (—21) μ, średnio 29, 37 × 17,82 μ (ryc. 1 a).

Stanowisko: Na *Consolida regalis* S. F. Gray: Jakubowice k. Lublina 8 V 1970, przydroże obok pola uprawnego. Porażonych było tylko kilka roślin, pomimo że *Consolida regalis* rosła tu obficie.

Ryc. 1. Odgałęzienia końcowe trzonków i zarodniki konidialne; a—*Peronospora consolidae* Lagerh. ex A. et P. Jacz. na *Consolida regalis* S. F. Gray, b—*Peronospora echinospermi* (Swingle) Swingle na *Lappula myosotis* Mnch., c—*Peronospora thlaspeos-perfoliati* G ä u m. na *Thlaspi perfoliatum* L., d—*Plasmopara sulphurea* (G ä u m.) Sk al. na *Artemisia annua* L.

Ramifications terminales des condiophores et conidies; a—*Peronospora consolidae* Lagerh. ex A. et P. Jacz. sur *Consolida regalis* S. F. Gray, b—*Peronospora echinospermi* (Swingle) Swingle sur *Lappula myosotis* Mnch., c—*Peronospora thlaspeos-perfoliati* G ä u m. sur *Thlaspi perfoliatum* L., d—*Plasmopara sulphurea* (G ä u m.) Sk al. sur *Artemisia annua* L.

Peronospora echinospermi (Swingle) Swingle

Nalot trzonków i zarodników konidialnych na dolnej stronie liści, szary; na górnej stronie liści w miejscach porażonych powstają niewyraźne, żółtawe, później brunatniejące plamy. Trzonki konidialne 200—450 × 6—11 μ, rozgałęzione 5—8-krotnie, odgałęzienia końcowe lek-

ko wygięte, ustawione pod kątem prostym, do 20 μ długości. Zarodniki konidialne jajowate lub szeroko eliptyczne, (21—) 29—32 (—38) $\times$ (16—) 21—23 (—27) μ , średnio 30,1 $\times$ 21,3 μ (ryc. 1 b).

Stanowisko. Na *Lappula myosotis* M n c h. (= *L. echinata* G i l i b.): Czumów k. Hrubieszowa 27 V 1970, dość obficie na słonecznym, lessowym zboczu.

Peronospora thlaspeos-perfoliati G ä u m.

Nalot trzonek i zarodników konidialnych na dolnej stronie liści biały, dość luźny, zajmujący mniejsze lub większe powierzchnie. Na górnej stronie liści w miejscach porażonych tworzą się jaśniejsze żółtawe plamy, które po pewnym czasie stają się jasnobrunatne. Trzonki konidialne 250—400 μ , rozgałęzione 3—6-krotnie, odgałęzienia wygięte; odgałęzienia końcowe wygięte widełkowato lub szczypcowato, ustawione zwykle pod kątem ostrym, do 23 μ długości. Zarodniki konidialne szeroko eliptyczne, zbliżone do prawie kulistych, zaokrąglone na obu końcach, (16—) 21—23 (—27) $\times$ (17—) 19—21 (—23) μ , średnio 23,3 $\times$ 20,1 μ (ryc. 1 c). Rozmiary zarodników w badanym materiale zbliżają się najbardziej do danych zawartych w pracy Viennot-Bourgin (3), odbiegają natomiast od wymiarów podanych przez G ä u m a n n a (2).

Stanowisko. Na *Thlaspi perfoliatum* L.: Łabunie k. Zamościa 26 V 1970, w uprawie zbożowej i w uprawie rzepaku na rędzinie kredowej.

U w a g a: Wydaje się, że gatunek ten jest odrębny od *P. thlaspeos-alpestris* G ä u m. Posiada bowiem większe zarodniki konidialne. Średnie ich rozmiary u *P. thlaspeos-alpestris* wynoszą 20,81 $\times$ 18,13 μ (2).

Plasmopara sulphurea (G ä u m.) S k a l.

Nalot trzonek i zarodników konidialnych na dolnej stronie liści zwykle gęsty, biały. Trzonki konidialne 450—700 $\times$ 8—12 μ , rozgałęzione 3—8-krotnie; odgałęzienia lekko wygięte; odgałęzienia końcowe proste lub słabo wygięte, niekiedy skupione po 3 i zgrubiałe u nasady i w tym przypadku przypominające rodzaj *Bremia*, ustawione zwykle pod kątem prostym, do 20 μ długości. Zarodniki konidialne eliptyczne, zaokrąglone na obu końcach, bezbarwne. Rozmiary zarodników konidialnych na *Artemisia annua* L. wynoszą: (19—) 25—27 (—30) $\times$ 17—19 (—21) μ , średnio 25,1 $\times$ 18,5 μ (ryc. 1 d). Natomiast rozmiary zarodników na *Artemisia campestris* L. zamykają się w granicach: (15—) 19—21 (—25) $\times$ (13—) 15—17 (—19) μ , średnio 20,9 $\times$ 15,5 μ . Rozmiary zarodników w badanym materiale zbliżają się najbardziej do zarodników konidialnych *Plasmopara sulphurea* (G ä u m.) S k a l. f. *minor* Tr. Sävil.

et Rayss, opisanej z Rumunii na *Artemisia vulgaris* L. (2), odbiegają natomiast od danych zawartych w pracy G ä u m a n n a (1).

Stanowiska. Na *Artemisia annua* L.: Kurów 9 X 1970, przydroże (leg. A. Szeleźniak). Na *Artemisia campestris* L.: Rury k. Lublina 20 VI i 20 VII 1970, przy miedzy w uprawie żyta; Lublin-Helenów 21 VII 1970 i Jakubowice k. Lublina 22 VII 1970, przydroże.

PIŚMIENNICTWO

1. G ä u m a n n E.: Beiträge zu einer Monographie der Gattung *Peronospora* Corda. Beitr. Krypt.-Flora Schweiz 5 (4), 1—360 (1923).
2. Kochman J., Majewski T.: Grzyby (*Mycota*), 4. Wroślikowe (*Peronosporales*). Warszawa 1970.
3. Viennot-Bourgin G.: Mildious, oidiums, caries, charbons, rouilles des plantes de France. Encycl. Mycol. 26, 27, Paris 1956.

РЕЗЮМЕ

В работе коротко описаны 4 новых для флоры Польши вида пероноспорных грибов (*Peronosporales*), собранных в 1970 г. в Люблинском регионе (юго-восточная Польша).

RÉSUMÉ

La note contient des descriptions sommaires des 4 espèces de Péronosporacées (*Peronosporales*) nouvelles pour la flore de Pologne, récoltées dans la voïvodie de Lublin (partie sud-est de la Pologne) en 1970.